

ZALECENIE RADY**z dnia 14 lipca 2023 r.****w sprawie krajowego programu reform Austrii na 2023 r., zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Austrię programu stabilności na 2023 r.**

(2023/C 312/20)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 121 ust. 2 i art. 148 ust. 4,

uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 1466/97 z dnia 7 lipca 1997 r. w sprawie wzmocnienia nadzoru pozycji budżetowych oraz nadzoru i koordynacji polityk gospodarczych ⁽¹⁾, w szczególności jego art. 5 ust. 2,

uwzględniając zalecenie Komisji Europejskiej,

uwzględniając rezolucje Parlamentu Europejskiego,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej,

uwzględniając opinię Komitetu ds. Zatrudnienia,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego,

uwzględniając opinię Komitetu Ochrony Socjalnej,

uwzględniając opinię Komitetu Polityki Gospodarczej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 ⁽²⁾, którym ustanowiono Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (zwany dalej „Instrumentem”), weszło w życie w dniu 19 lutego 2021 r. Instrument zapewnia państwom członkowskim wsparcie finansowe służące realizacji reform i inwestycji, co pociąga za sobą impuls fiskalny finansowany przez Unię. Zgodnie z priorytetami europejskiego semestru Instrument przyczynia się do inkluzywnej odbudowy gospodarczej oraz do wdrażania zrównoważonych i pobudzających wzrost gospodarczy reform i inwestycji, w szczególności reform i inwestycji, których celem jest promowanie zielonej i cyfrowej transformacji oraz zwiększenie odporności gospodarek państw członkowskich. Pomaga również wzmocnić finanse publiczne oraz pobudzić wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy w średnim i długim okresie, a także zwiększyć spójność terytorialną wewnątrz Unii i wspierać dalsze wdrażanie Europejskiego filaru praw socjalnych. Maksymalny wkład finansowy dla poszczególnych państw członkowskich w ramach Instrumentu został zaktualizowany w dniu 30 czerwca 2022 r., zgodnie z art. 11 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/241.

⁽¹⁾ Dz.U. L 209 z 2.8.1997, s. 1.

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17).

- (2) W dniu 22 listopada 2022 r. Komisja przyjęła roczną analizę zrównoważonego wzrostu gospodarczego na 2023 r., rozpoczynając tym samym cykl europejskiego semestru na rzecz koordynacji polityki gospodarczej w 2023 r. W dniu 23 marca 2023 r. Rada Europejska zatwierdziła priorytety rocznej analizy zrównoważonego wzrostu gospodarczego na 2023 r., które są skupione wokół czterech wymiarów konkurencyjnej zrównoważoności. W dniu 22 listopada 2022 r., działając na podstawie rozporządzenia (UE) nr 1176/2011, Komisja przyjęła również sprawozdanie przedkładane w ramach mechanizmu ostrzegania na 2023 r., w którym nie wskazała Austrii jako jednego z państw członkowskich, w których mogą występować zakłócenia równowagi lub które są narażone na takie zakłócenia. W związku z tym szczegółowa ocena sytuacji nie będzie potrzebna. W tym samym dniu Komisja przyjęła również opinię w sprawie projektu planu budżetowego Austrii na 2023 r. Komisja przyjęła również zalecenie dotyczące zaleceń Rady w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro, a także wniosek dotyczący wspólnego sprawozdania o zatrudnieniu na 2023 r., w którym przeanalizowano wdrażanie wytycznych dotyczących zatrudnienia i zasad Europejskiego filaru praw socjalnych. W dniu 16 maja 2023 r. Rada przyjęła zalecenie w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro ⁽³⁾ („zalecenie dla strefy euro na 2023 r.”), a w dniu 13 marca 2023 r. – wspólne sprawozdanie o zatrudnieniu.
- (3) Choć gospodarki Unii wykazują się niezwykłą odpornością, kontekst geopolityczny nadal wywiera negatywny wpływ. W czasie gdy Unia stanowczo popiera Ukrainę, unijny program polityki gospodarczej i społecznej skupia się na ograniczaniu w perspektywie krótkoterminowej negatywnych skutków wstrząsów energetycznych dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji, a także na kontynuowaniu działań mających na celu realizację zielonej i cyfrowej transformacji, wspieranie zrównoważonego i inkluzywnego wzrostu, zachowanie stabilności makroekonomicznej oraz zwiększenie odporności w perspektywie średnioterminowej. W programie tym silny nacisk kładzie się też na zwiększenie konkurencyjności i wydajności Unii.
- (4) W dniu 1 lutego 2023 r. Komisja wydała komunikat pt. „Plan przemysłowy Zielonego Ładu na miarę epoki neutralności emisyjnej” (zwany dalej „planem przemysłowym Zielonego Ładu”). Celem planu przemysłowego Zielonego Ładu jest pobudzenie konkurencyjności unijnego przemysłu neutralnego emisyjnie oraz wspieranie szybkiej transformacji w kierunku neutralności klimatycznej. Stanowi on uzupełnienie bieżących wysiłków w ramach Europejskiego Zielonego Ładu i REPowerEU. Celem planu jest również stworzenie bardziej sprzyjającego otoczenia dla zwiększenia zdolności produkcyjnych Unii w zakresie technologii i produktów neutralnych emisyjnie niezbędnych do osiągnięcia ambitnych celów klimatycznych Unii oraz zapewnienie dostępu do odpowiednich surowców krytycznych, m.in. przez dywersyfikację źródeł, właściwą eksploatację zasobów geologicznych w państwach członkowskich i maksymalny recykling surowców. Plan przemysłowy Zielonego Ładu opiera się na czterech filarach: przewidywalnym i uproszczonym otoczeniu regulacyjnym, szybszym dostępie do finansowania, podnoszeniu umiejętności oraz otwartym handlu zapewniającym odporne łańcuchy dostaw. W dniu 16 marca 2023 r. Komisja wydała kolejny komunikat pt. „Długoterminowa konkurencyjność UE: perspektywa na przyszłość po 2030 r.” oparty na dziewięciu wzajemnie potęgujących się czynnikach i mający na celu wypracowanie ram regulacyjnych sprzyjających wzrostowi gospodarczemu. W komunikacie tym wyznaczono priorytety polityki nastawione na aktywne zapewnienie ulepszeń strukturalnych, dobrze ukierunkowanych inwestycji oraz środków regulacyjnych służących długoterminowej konkurencyjności Unii i jej państw członkowskich. Poniższe zalecenia przyczyniają się do realizacji tych priorytetów.
- (5) W 2023 r. europejski semestr na rzecz koordynacji polityki gospodarczej nadal rozwija się równoległe z wdrażaniem Instrumentu. Pełne wdrożenie planów odbudowy i zwiększania odporności pozostaje nieodzowne do realizacji priorytetów polityki w ramach europejskiego semestru, ponieważ plany te uwzględniają wszystkie stosowne zalecenia dla poszczególnych krajów wydane w ostatnich latach lub ich znaczną część. Zalecenia dla poszczególnych krajów na lata 2019, 2020 i 2022 pozostają również aktualne w odniesieniu do planów odbudowy i zwiększania odporności, które są uzupełniane, aktualizowane lub zmieniane zgodnie z art. 14, 18 i 21 rozporządzenia (UE) 2021/241.
- (6) Przyjęte w dniu 27 lutego 2023 r. rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435 ⁽⁴⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie REPowerEU”) ma na celu szybkie zredukowanie uzależnienia Unii od importu paliw kopalnych z Rosji. Przyczyni się to do bezpieczeństwa energetycznego i dywersyfikacji dostaw energii w Unii przy jednoczesnym zwiększeniu wykorzystania odnawialnych źródeł energii, zdolności do magazynowania energii oraz efektywności energetycznej. Rozporządzenie w sprawie REPowerEU umożliwia państwom członkowskim dodanie do krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności nowego rozdziału REPowerEU w celu finansowania kluczowych reform i inwestycji, które pomogą w osiągnięciu celów REPowerEU. Te reformy i inwestycje przyczynią się również do pobudzenia konkurencyjności unijnego przemysłu neutralnego emisyjnie, zgodnie z założeniami planu przemysłowego Zielonego Ładu, oraz do realizacji zaleceń dla poszczególnych krajów w obszarze energii, wydanych w 2022 r. oraz, w stosownych przypadkach, w 2023 r. Rozporządzeniem w sprawie REPowerEU wprowadzono nową kategorię bezwrotnego wsparcia finansowego, udostępnianego państwom członkowskim w celu finansowania nowych reform i inwestycji związanych z energią w ramach planów odbudowy i zwiększania odporności.

⁽³⁾ Zalecenie Rady z dnia 16 maja 2023 r. w sprawie polityki gospodarczej w strefie euro (Dz.U. C 180 z 23.5.2023, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435 z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/241 w odniesieniu do rozdziałów REPowerEU w planach odbudowy i zwiększania odporności oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013, (UE) 2021/1060 i (UE) 2021/1755 oraz dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. L 63 z 28.2.2023, s. 1).

- (7) W dniu 8 marca 2023 r. Komisja przyjęła komunikat zawierający wytyczne dotyczące polityki fiskalnej na 2024 r. (zwany dalej „komunikatem z dnia 8 marca 2023 r.”). Jego celem jest wsparcie państw członkowskich w przygotowaniu programów stabilności i konwergencji, a przez to wzmocnienie koordynacji polityki. Komisja przypomniiała, że ogólna klauzula wyjścia paktu stabilności i wzrostu zostanie zdezaktywowana z końcem 2023 r. Zaapelowała, by w latach 2023–2024 polityka fiskalna służyła zapewnieniu średniookresowej zdolności do obsługi długu i zwiększeniu wzrostu potencjalnego w zrównoważony sposób oraz zachęciła państwa członkowskie, aby w swoich programach stabilności i konwergencji na 2023 r. określiły, w jaki sposób ich plany fiskalne zapewnią przestrzeganie określonej w Traktacie wartości odniesienia wynoszącej 3 % produktu krajowego brutto (PKB) oraz zapewnią realistyczną i ciągłą redukcję długu lub utrzymanie go na ostrożnym poziomie w perspektywie średnioterminowej. Komisja wezwała również państwa członkowskie, by stopniowo wycofywały krajowe środki fiskalne służące ochronie gospodarstw domowych i przedsiębiorstw przed wstrząsem spowodowanym wzrostem cen energii, rozpoczynając od środków najmniej ukierunkowanych. Wskazała, że jeżeli przedłużenie środków wsparcia okazałoby się konieczne ze względu na ponowną presję związaną z cenami energii, państwa członkowskie powinny lepiej ukierunkować takie środki na gospodarstwa domowe i przedsiębiorstwa znajdujące się w trudnej sytuacji. Komisja stwierdziła, że zalecenia fiskalne będą przedstawiane w ujęciu ilościowym i zróżnicowane oraz że – zgodnie z propozycją przedstawioną w jej komunikacie z dnia 9 listopada 2022 r. w sprawie kierunków reformy unijnych ram zarządzania gospodarczego – będą formułowane na podstawie wydatków pierwotnych netto. Komisja zaleciła, by wszystkie państwa członkowskie w dalszym ciągu chroniły inwestycje finansowane z zasobów krajowych i zapewniały skuteczne wykorzystanie Instrumentu i innych funduszy unijnych, w szczególności w świetle zielonej i cyfrowej transformacji oraz celów dotyczących odporności. Komisja zapowiedziała, że zaproponuje Radzie wszczęcie procedur nadmiernego deficytu opartych na kryterium deficytu wiosną 2024 r. na podstawie danych dotyczących wyników budżetu za 2023 r., zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
- (8) W dniu 26 kwietnia 2023 r. Komisja przedstawiła wnioski ustawodawcze mające na celu wdrożenie kompleksowej reformy unijnych przepisów dotyczących zarządzania gospodarczego. Głównym celem wniosków jest poprawa stabilności długu publicznego i wspieranie przez reformy i inwestycje trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu we wszystkich państwach członkowskich. W swoich wnioskach Komisja dąży do zwiększenia poczucia odpowiedzialności na szczeblu krajowym, uproszczenia ram oraz skoncentrowania się w większym stopniu na perspektywie średnioterminowej, a jednocześnie do skutecznego i spójniejszego egzekwowania przepisów. Zgodnie z konkluzjami Rady z dnia 14 marca 2023 r. w sprawie kierunków reformy unijnych ram zarządzania gospodarczego celem jest zakończenie prac legislacyjnych w 2023 r.
- (9) W dniu 30 kwietnia 2021 r. Austria przedstawiła Komisji swój krajowy plan odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z art. 18 ust. 1 rozporządzenia (UE) 2021/241. Na podstawie art. 19 rozporządzenia (UE) 2021/241 Komisja oceniła adekwatność, skuteczność, efektywność oraz spójność planu odbudowy i zwiększania odporności, zgodnie z wytycznymi dotyczącymi oceny zawartymi w załączniku V do tego rozporządzenia. W dniu 13 lipca 2021 r. Rada przyjęła decyzję wykonawczą w sprawie zatwierdzenia oceny planu odbudowy i zwiększania odporności Austrii⁽⁵⁾. Uruchomienie transz jest uzależnione od przyjęcia decyzji Komisji zgodnie z art. 24 ust. 5 rozporządzenia (UE) 2021/241 stwierdzającej, że Austria osiągnęła w zadowalający sposób odpowiednie kamienie milowe i wartości docelowe określone w decyzji wykonawczej Rady. Osiągnięcie w zadowalający sposób zakłada, że działania związane z uprzednio osiągniętymi kamieniami milowymi i wartościami docelowymi nie zostały odwrócone.
- (10) W dniu 26 kwietnia 2023 r. Austria przedłożyła swój krajowy program reform na 2023 r. i program stabilności na 2023 r., zgodnie z art. 4 ust. 1 rozporządzenia (WE) nr 1466/97. W celu uwzględnienia powiązań między tymi dwoma programami poddano je równoczesnej ocenie. Zgodnie z art. 27 rozporządzenia (UE) 2021/241 krajowy program reform na 2023 r. odzwierciedla również półroczne sprawozdania Austrii z postępów w realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności.
- (11) W dniu 24 maja 2023 r. Komisja opublikowała sprawozdanie krajowe dotyczące Austrii na 2023 r. Oceniała w nim postępy Austrii we wdrażaniu stosownych zaleceń dla tego kraju przyjętych przez Radę w latach 2019–2022 oraz podsumowała realizację planu odbudowy i zwiększania odporności przez Austrię. Na podstawie tej analizy w sprawozdaniu krajowym wskazano luki w stosunku do wyzwań, których nie uwzględniono w planie odbudowy i zwiększania odporności lub uwzględniono je jedynie częściowo, a także nowe i pojawiające się wyzwania. Oceniono w nim również postępy Austrii we wdrażaniu Europejskiego filaru praw socjalnych oraz w realizacji głównych celów Unii dotyczących zatrudnienia, umiejętności i ograniczania ubóstwa, a także postępy w realizacji celów Narodów Zjednoczonych w zakresie zrównoważonego rozwoju.

⁽⁵⁾ ST 10159/2021 INIT; ST 10159/2021 COR 1; ST 10159/2021 ADD 1.

- (12) Według danych zweryfikowanych przez Eurostat deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych Austrii zmalał z 5,8 % PKB w 2021 r. do 3,2 % w 2022 r., natomiast dług sektora instytucji rządowych i samorządowych spadł z 82,3 % PKB na koniec 2021 r. do 78,4 % na koniec 2022 r. W dniu 24 maja 2023 r. Komisja opublikowała sprawozdanie na podstawie art. 126 ust. 3 Traktatu. W sprawozdaniu tym omówiono sytuację budżetową Austrii, ponieważ deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych tego państwa przekroczył w 2022 r. określoną w Traktacie wartość odniesienia wynoszącą 3 % PKB. W sprawozdaniu stwierdzono, że kryterium deficytu zostało spełnione. Zgodnie z komunikatem z dnia 8 marca 2023 r. Komisja nie zaproponowała wszczęcia nowych procedur nadmiernego deficytu wiosną 2023 r. Komisja następnie stwierdziła, że zaproponuje Radzie wszczęcie procedur nadmiernego deficytu opartych na kryterium deficytu wiosną 2024 r. na podstawie danych dotyczących wyników budżetu za 2023 r. Austria powinna uwzględnić tę kwestię przy wykonywaniu budżetu na 2023 r. i przygotowywaniu projektu planu budżetowego na 2024 r.
- (13) Na saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych miały wpływ środki polityki fiskalnej podjęte w celu złagodzenia gospodarczych i społecznych skutków wzrostu cen energii. W 2022 r. takie środki polityki fiskalnej zmniejszające dochody obejmowały odroczenie wprowadzenia opłat za emisję CO₂, obniżenie opłat dotyczących energii oraz ulgi podatkowe dla osób dojeżdżających do pracy, natomiast środki polityki fiskalnej zwiększające wydatki obejmowały dopłaty do kosztów energii dla przedsiębiorstw, płatności ryczałtowe na rzecz gospodarstw domowych oraz płatności bezpośrednie na rzecz emerytów i rencistów. Koszt tych środków był częściowo kompensowany przez nowe podatki od nieoczekiwanych zysków producentów i dostawców energii. Komisja szacuje, że koszty budżetowe netto tych środków wyniosły w 2022 r. 1,5 % PKB. Na saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych miały również wpływ koszty budżetowe zapewnienia tymczasowej ochrony wysiedleńcom z Ukrainy, które szacuje się na 0,2 % PKB w 2022 r. Jednocześnie szacowany koszt tymczasowych środków nadzwyczajnych wynikających z kryzysu związanego z COVID-19 spadł z 4,3 % PKB w 2021 r. do 0,8 % PKB w 2022 r.
- (14) W dniu 18 czerwca 2021 r. Rada zaleciła, by w 2022 r. Austria ⁽⁶⁾ utrzymała wspierający kurs polityki fiskalnej, wykorzystując m.in. impuls zapewniany przez Instrument, oraz utrzymała inwestycje finansowane z zasobów krajowych.
- (15) Według szacunków Komisji kurs polityki fiskalnej ⁽⁷⁾ w 2022 r. był wspierający, na poziomie – 2,8 % PKB, zgodnie z zaleceniem Rady. Zgodnie z zaleceniem Rady Austria nadal wspierała odbudowę poprzez inwestycje finansowane z Instrumentu. Wydatki finansowane z dotacji w ramach Instrumentu oraz z innych funduszy unijnych wyniosły 0,2 % PKB w 2022 r. (0,2 % PKB w 2021 r.). Inwestycje finansowane z zasobów krajowych miały restrykcyjny wpływ na kurs polityki fiskalnej, który to wpływ wyniósł 0,1 pp ⁽⁸⁾. Austria nie utrzymała zatem inwestycji finansowanych z zasobów krajowych, co nie jest zgodne z zaleceniem Rady. Jednocześnie wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych z zasobów krajowych (po skorygowaniu o nowe działania po stronie dochodów) miał ekspansywny wpływ na kurs polityki fiskalnej, który to wpływ wyniósł 1,8 pp. Ten znaczny ekspansywny wpływ obejmował dodatkowy wpływ środków podjętych w celu złagodzenia gospodarczych i społecznych skutków wzrostu cen energii (dodatkowy koszt budżetowy netto wyniósł 1,5 % PKB), a także koszty zapewnienia tymczasowej ochrony wysiedleńcom z Ukrainy (0,2 % PKB). W związku z tym Austria w wystarczającym stopniu kontrolowała wzrost wydatków bieżących finansowanych z zasobów krajowych.
- (16) Scenariusz makroekonomiczny, na którym oparto prognozy budżetowe w programie stabilności na 2023 r., jest zgodny z prognozą Komisji z wiosny 2023 r. Rząd prognozuje, że realny PKB wzrośnie w 2023 r. o 0,3 %, a w 2024 r. – o 1,8 %. Dla porównania w prognozie Komisji z wiosny 2023 r. przewiduje się wyższy wzrost realnego PKB o 0,4 % w 2023 r. i niższą stopę wzrostu realnego PKB wynoszącą 1,6 % w 2024 r., głównie ze względu na większy wpływ spożycia prywatnego na wzrost w 2023 r. oraz mniejszy wpływ spożycia publicznego na wzrost w 2024 r.

⁽⁶⁾ Zalecenie Rady z dnia 18 czerwca 2021 r. zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Austrię programu stabilności na 2021 r. (Dz.U. C 304 z 29.7.2021, s. 93).

⁽⁷⁾ Kurs polityki fiskalnej jest mierzony zmianą wydatków pierwotnych (po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów), z wyłączeniem tymczasowych działań nadzwyczajnych wynikających z kryzysu związanego z COVID-19, lecz z uwzględnieniem wydatków finansowanych z bezwrotnego wsparcia (dotacji) w ramach Instrumentu oraz z innych funduszy unijnych, w stosunku do średniookresowego wzrostu potencjalnego. Więcej szczegółowych informacji można znaleźć w ramce 1 w tablicach statystycznych w dziedzinie fiskalnej.

⁽⁸⁾ Inne wydatki kapitałowe finansowane z zasobów krajowych miały ekspansywny wpływ, wynoszący 0,9 pp. PKB. Ten ekspansywny wpływ wynika w dużej mierze z zakupu strategicznej rezerwy gazu o wartości około 0,8 % PKB.

- (17) W programie stabilności na 2023 r. rząd oczekuje, że w 2023 r. deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych utrzyma się na poziomie 3,2 % PKB. W programie stabilności na 2023 r. przewidziano, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB spadnie z 78,4 % na koniec 2022 r. do 77,0 % na koniec 2023 r. W prognozie Komisji z wiosny 2023 r. przewiduje się deficyt publiczny w wysokości 2,4 % PKB w 2023 r. To mniej niż deficyt przewidziany w programie stabilności na 2023 r., głównie ze względu na różnice w oczekiwaniach co do wpływu na budżet niektórych środków związanych z energią, zwłaszcza w odniesieniu do dotacji w energetyce dla przedsiębiorstw. W prognozie Komisji z wiosny 2023 r. przewiduje się niższy poziom relacji długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB, który to poziom na koniec 2023 r. wyniesie 75,4 %. Różnica ta wynika z różnicy w prognozowanym deficycie sektora instytucji rządowych i samorządowych.
- (18) Oczekuje się, że na saldo sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2023 r. nadal będą miały wpływ środki podjęte w celu złagodzenia gospodarczych i społecznych skutków wzrostu cen energii. Obejmują one środki z 2022 r., których okres obowiązywania przedłużono (w szczególności: hamulec cenowy dla cen energii elektrycznej) oraz nowe środki, takie jak nowy program dopłat do kosztów energii dla przedsiębiorstw. Koszt tych środków nadal jest częściowo kompensowany przez podatki od nieoczekiwanych zysków dostawców energii. Uwzględniając te dochody, w prognozie Komisji z wiosny 2023 r. przewiduje się, że koszty budżetowe netto środków wsparcia wyniosą 1,8 % PKB w 2023 r.⁽⁹⁾. Wydaje się, że środki z 2023 r. w większości nie są ukierunkowane na gospodarstwa domowe lub przedsiębiorstwa znajdujące się w najtrudniejszej sytuacji i nie zachowują w pełni sygnału cenowego dotyczącego zmniejszenia zapotrzebowania na energię i zwiększenia efektywności energetycznej. W rezultacie kwotę ukierunkowanych środków wsparcia, którą należy uwzględnić w ocenie zgodności z zaleceniem Rady z dnia 12 lipca 2022 r.⁽¹⁰⁾, szacuje się w prognozie Komisji z wiosny 2023 r. na 0,4 % PKB w 2023 r. (w porównaniu z 0,2 % PKB w 2022 r.). Ostatecznie oczekuje się, że do poprawy salda sektora instytucji rządowych i samorządowych w 2023 r. przyczyni się też stopniowe wycofywanie tymczasowych środków nadzwyczajnych wynikających z kryzysu związanego z COVID-19, które oszacowano na 0,8 % PKB.
- (19) W zaleceniu z dnia 12 lipca 2022 r. Rada zaleciła Austrii podjęcie działań w celu zapewnienia, aby w 2023 r. wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych z zasobów krajowych był zgodny z ogólnie neutralnym kursem polityki⁽¹¹⁾, przy uwzględnieniu dalszego tymczasowego i ukierunkowanego wsparcia dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw najbardziej narażonych na podwyżki cen energii oraz dla osób uciekających z Ukrainy. Austria powinna być gotowa do dostosowania wydatków bieżących do zmieniającej się sytuacji. Austrii zalecono również zwiększenie inwestycji publicznych na rzecz zielonej i cyfrowej transformacji oraz na rzecz bezpieczeństwa energetycznego, przy uwzględnieniu inicjatywy REPowerEU, m.in. poprzez wykorzystanie Instrumentu oraz innych funduszy unijnych.
- (20) W prognozie Komisji z wiosny 2023 r. przewiduje się, że kurs polityki fiskalnej będzie w 2023 r. restrykcyjny (1,0 % PKB), w związku z wysoką inflacją. W 2022 r. kurs polityki fiskalnej był ekspansywny (-2,8 % PKB). Przewiduje się, że wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych z zasobów krajowych (po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów) w 2023 r. będzie mieć restrykcyjny wpływ na kurs polityki fiskalnej, który to wpływ wyniesie 0,3 pp. PKB. Obejmuje to wzrost o 0,2 % PKB kosztów ukierunkowanych środków wsparcia dla gospodarstw domowych i przedsiębiorstw najbardziej narażonych na podwyżki cen energii. Podsumowując, prognozowany wzrost bieżących wydatków pierwotnych finansowanych z zasobów krajowych jest zgodny z zaleceniem Rady z dnia 12 lipca 2022 r. Przewiduje się, że wydatki finansowane z dotacji w ramach Instrumentu oraz z innych funduszy unijnych wyniosą w 2023 r. 0,3 % PKB, podczas gdy inwestycje finansowane z zasobów krajowych będą miały ekspansywny wpływ na kurs polityki fiskalnej, który to wpływ wyniesie 0,1 pp. W związku z tym Austria planuje sfinansować dodatkowe inwestycje ze środków Instrumentu i z innych funduszy unijnych oraz przewiduje się, że utrzyma inwestycje finansowane z zasobów krajowych.⁽¹²⁾ Państwo to zamierza finansować inwestycje publiczne na rzecz zielonej i cyfrowej transformacji oraz bezpieczeństwa energetycznego, takie jak udział w ważnym projekcie będącym przedmiotem wspólnego europejskiego zainteresowania dotyczącym mikroelektroniki i łączności, cyfryzacja małych i średnich przedsiębiorstw i administracji publicznej oraz wymiana systemów ogrzewania; inwestycje te są finansowane częściowo z Instrumentu oraz innych funduszy unijnych.

⁽⁹⁾ Podana wartość liczbowo odzwierciedla poziom rocznych kosztów budżetowych tych środków, w tym bieżących dochodów i wydatków, a także – w stosownych przypadkach – środków w zakresie nakładów inwestycyjnych.

⁽¹⁰⁾ Zalecenie Rady z dnia 12 lipca 2022 r. w sprawie krajowego programu reform Austrii na 2022 r., zawierające opinię Rady na temat przedstawionego przez Austrię programu stabilności na 2022 r. (Dz.U. C 334 z 1.9.2022, s. 162).

⁽¹¹⁾ Na podstawie prognozy Komisji z wiosny 2023 r. średniookresowy (średnia z 10 lat) wzrost produktu potencjalnego Austrii, wykorzystywany do pomiaru kursu polityki fiskalnej, szacuje się na 8,6 % w ujęciu nominalnym.

⁽¹²⁾ Prognozuje się, że inne wydatki kapitałowe finansowane z zasobów krajowych będą miały restrykcyjny wpływ, wynoszący 0,9 pp. PKB. Ten restrykcyjny wpływ jest wynikiem zakupu strategicznej rezerwy gazu w 2022 r.

- (21) Według programu stabilności na 2023 r. oczekuje się, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych zmaleje do 1,6 % PKB w 2024 r. Spadek w 2024 r. wynika głównie ze stopniowego wycofywania środków dotyczących energii. Według programu stabilności na 2023 r. przewiduje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB na koniec 2024 r. zmaleje do 75,1 %. Na podstawie środków z zakresu polityki znanych w dniu granicznym prognozy deficyt publiczny w 2024 r. przewidziany w prognozie Komisji z wiosny 2023 r. ma wynieść 1,3 % PKB. Wartość ta jest zbliżona do poziomu deficytu prognozowanego w programie stabilności na 2023 r. W prognozie Komisji z wiosny 2023 r. przewiduje się niższy poziom relacji długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB, który to poziom na koniec 2024 r. wyniesie 73,3 %.
- (22) W programie stabilności na 2023 r. przewiduje się stopniowe wycofanie prawie wszystkich środków wsparcia w dziedzinie energii w 2024 r., przy założeniu, że ceny energii utrzymają tendencję spadkową. Komisja zakłada również prawie całkowite wycofanie środków wsparcia w dziedzinie energii (koszt netto 0,1 % PKB w 2024 r.). Szacunki te opierają się na założeniu, że nie dojdzie do ponownego wzrostu cen energii.
- (23) W rozporządzeniu (WE) nr 1466/97 wymaga się osiągnięcia rocznej korekty strukturalnego salda budżetowego prowadzącej do średniookresowego celu budżetowego, przyjmując 0,5 % PKB jako punkt odniesienia dla tej korekty⁽¹³⁾. Biorąc pod uwagę względy stabilności fiskalnej, według Komisji odpowiednia byłaby korekta salda strukturalnego o co najmniej 0,3 % PKB w 2024 r. Aby zapewnić taką korektę i zgodnie z metodą stosowaną przez Komisję, wzrost wydatków pierwotnych netto finansowanych z zasobów krajowych⁽¹⁴⁾ nie powinien przekroczyć w 2024 r. 4,6 %, jak wskazano w niniejszym zaleceniu. Jednocześnie należy stopniowo wycofywać pozostałe środki wsparcia w dziedzinie energii (obecnie szacowane przez Komisję na 1,8 % PKB w 2023 r.), jeśli pozwala na to rozwój sytuacji na rynku energii i rozpoczynając od środków najmniej ukierunkowanych; uzyskane w ten sposób oszczędności powinny zostać przeznaczone na zmniejszenie deficytu publicznego. Według szacunków Komisji doprowadzi to do wzrostu wydatków pierwotnych netto, który będzie niższy od zalecanej maksymalnej stopy wzrostu na 2024 r.
- (24) Przy założeniu niezmiennego kursu polityki w prognozie Komisji z wiosny 2023 r. przewidziano, że wzrost wydatków pierwotnych netto finansowanych z zasobów krajowych wyniesie w 2024 r. 4,0 %, czyli będzie niższy od zalecanej stopy wzrostu. Korekta przewidywana w prognozie Komisji jest mniejsza niż oszczędności wynikające z całkowitego wycofania środków wsparcia w dziedzinie energii ze względu na wydatki, które zależą od zmian inflacji w 2023 r., na przykład wydatki na renty i emerytury, koszty związane z zatrudnieniem i niektóre świadczenia społeczne, a także ze względu na niektóre środki w dziedzinie energii, które nie są jeszcze wycofywane.
- (25) Według programu stabilności na 2023 r. oczekuje się, że inwestycje publiczne zmniejszą się z 3,5 % PKB w 2023 r. do 3,4 % PKB w 2024 r. Niższe inwestycje odzwierciedlają niższe inwestycje finansowane z zasobów krajowych.
- (26) W programie stabilności na 2023 r. zarysowano średnioterminową ścieżkę fiskalną do 2026 r. Według programu stabilności na 2023 r. spodziewane jest, że deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych będzie się stopniowo zmniejszać do 1,4 % PKB w 2025 i 1,3 % do 2026 r. W związku z tym planuje się, że w okresie objętym programem deficyt sektora instytucji rządowych i samorządowych utrzyma się na poziomie poniżej 3 % PKB. Według programu stabilności na 2023 r. oczekuje się, że relacja długu sektora instytucji rządowych i samorządowych do PKB spadnie z 75,1 % na koniec 2024 r. do 71,4 % do końca 2026 r. Austria zmagą się ze średnimi zagrożeniami dla stabilności finansów publicznych w perspektywie długoterminowej, które wynikają głównie z presji budżetowej związanej ze starzeniem się społeczeństwa (w szczególności ze względu na rosnące wydatki na opiekę długoterminową i opiekę zdrowotną) oraz zwiększonego zadłużenia ze względu na środki mające na celu zaradzenie gospodarczym i społecznym skutkom kryzysu związanego z COVID-19 i kryzysu energetycznego. Sektory opieki długoterminowej i opieki zdrowotnej zmagają się też z niedoborami siły roboczej, co jest częściowo związane z niską atrakcyjnością pracy w tych sektorach. Pakiet reform sektorów opieki wdrożony niedawno w celu rozwiązania problemu niedoboru siły roboczej, który to pakiet podnosi płace i zapewnia transfery na rzecz opiekunów w perspektywie krótkoterminowej, jest dobrym krokiem w kierunku podniesienia atrakcyjności zawodu, ale również zwiększy koszty fiskalne. W 2021 r. grupa zadaniowa ds. opieki długoterminowej zaproponowała środki mające na celu poprawę adekwatności opieki przy jednoczesnym zachowaniu stabilności fiskalnej. Środki te obejmują ustanowienie skoordynowanego mechanizmu kontroli z jasno określonymi obowiązkami przypisanymi na różnych szczeblach zarządzania, co pomogłoby podnieść jakość i porównywalność wydatków publicznych, na przykład poprzez określenie jednolitych zasad dotyczących opłat za usługi opieki długoterminowej. Trwające negocjacje w sprawie federalnych ram fiskalnych stanowią okazję do wsparcia wdrożenia takiego mechanizmu.

⁽¹³⁾ Art. 5 rozporządzenia (WE) nr 1466/97 wymaga również korekty przekraczającej wartość 0,5 % PKB w przypadku państw członkowskich o poziomie długu publicznego przekraczającym 60 % PKB lub z istotnym ryzykiem dotyczącym długookresowej zdolności do obsługi długu.

⁽¹⁴⁾ Wydatki pierwotne netto definiuje się jako wydatki finansowane z zasobów krajowych po skorygowaniu o działania dyskrecjonalne po stronie dochodów i z wyłączeniem wydatków z tytułu odsetek oraz cyklicznych wydatków związanych z bezrobociem.

- (27) Podczas pandemii COVID-19 system opieki zdrowotnej wykazał się odpornością. Prognozuje się jednak, że do 2070 r. wydatki na opiekę zdrowotną wzrosną o 1,2 pp. PKB. Ponadto nadal w niewystarczającym stopniu wykorzystywane są środki profilaktyczne i ambulatoryjna podstawowa opieka zdrowotna, podczas gdy wiele usług opieki zdrowotnej jest wciąż świadczonych przez szpitale, co jest kosztownym i nieefektywnym sposobem świadczenia opieki. Plan odbudowy i zwiększania odporności przyczyni się do wzmocnienia ambulatoryjnej podstawowej opieki zdrowotnej, w szczególności poprzez wspieranie nowych i istniejących ośrodków podstawowej opieki zdrowotnej na obszarach lokalnych. Jednak z uwagi na obawy związane ze stabilnością fiskalną kluczowe znaczenie będzie miało zapewnienie, by sposób kierowania pacjentów w ramach systemu opieki zdrowotnej był spójny, w tym poprzez dopilnowanie, by zwiększona dostępność usług podstawowej opieki zdrowotnej przełożyła się na mniejsze wykorzystanie istniejących usług opieki szpitalnej lub ambulatoryjnej specjalistycznej opieki zdrowotnej.
- (28) Ramy fiskalne Austrii opierają się obecnie na złożonym systemie transferów międzyrządowych między władzami federalnymi i regionalnymi, zapewniającym ograniczone zachęty do efektywnego wydatkowania środków publicznych. Brak autonomii podatkowej w dużym stopniu uzależnia finansowanie wydatków na różnych szczeblach federacji od tego systemu. W 2022 r. jedynie 7,2 % wszystkich dochodów publicznych pochodziło z własnych źródeł dochodów krajów związkowych.⁽¹⁵⁾ Jednocześnie podstawowe usługi, takie jak opieka zdrowotna, opieka nad dziećmi i inwestycje w transport publiczny, zależą częściowo od wydatków krajów związkowych i gmin. Zmiany demograficzne i zielona transformacja dodatkowo zwiększają presję kosztową na kraje związkowe i gminy, natomiast własne źródła dochodów nie są powiązane z dynamiką wydatków. Obecne ramy fiskalne cechuje brak efektywności i brak przejrzystości, ponieważ zacierają związek między obciążeniem podatkowym a wydatkami publicznymi. Lepsze dostosowanie dochodów ze źródeł własnych do wydatków podmiotów administracji poniżej szczebla centralnego oraz zwiększenie przejrzystości i koordynacji mają kluczowe znaczenie dla poprawy ogólnej jakości wydatków publicznych. Ułatwienie regionalnej autonomii podatkowej poprzez reformę systemu podatku od nieruchomości mogłoby zostać wykorzystane do poprawy federalizmu fiskalnego i ogólnego systemu podatkowego. Trwające negocjacje, które rozpoczęły się pod koniec 2022 r., stanowią okazję do poczynienia postępów.
- (29) Nadal istnieje możliwość przeniesienia obciążeń podatkowych z pracy na źródła dochodów bardziej sprzyjające wzrostowi i włączeniu społecznemu. System podatkowy charakteryzuje się wysokim obciążeniem pracy spowodowanym podatkami od wynagrodzeń i składkami na ubezpieczenie społeczne, przy czym składki na ubezpieczenie społeczne płacą zarówno pracownicy, jak i pracodawcy. Utrudnia to tworzenie miejsc pracy i uczestnictwo w rynku pracy, zwłaszcza w przypadku osób o niskich dochodach i drugich żywicieli rodziny. Jednocześnie inne źródła dochodów, które są mniej szkodliwe dla sprawiedliwego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego, takie jak podatki środowiskowe lub podatki od nieruchomości, pozostają niedostatecznie wykorzystywane, nawet po uwzględnieniu niedawnych reform. Dotacje o skutkach szkodliwych dla środowiska utrudniają zieloną transformację. Niedawna ekologiczno-społeczna reforma podatkowa zapewnia ulgi podatkowe gospodarstwu domowym i przedsiębiorstwom oraz stanowi podstawę ustalania cen emisji CO₂ nieobjętych zakresem stosowania unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji (EU ETS). Automatyczna indeksacja podatku dochodowego od osób fizycznych o inflację jest ponadto istotną reformą, która znacznie zmniejsza wzrost obciążenia podatników podatkiem dochodowym od osób fizycznych spowodowany zjawiskiem pułapki inflacyjnej. Utrzymują się jednak wyzwania strukturalne i istnieje możliwość dalszego ograniczenia obciążeń podatkowych związanych z pracą w celu pobudzenia tworzenia miejsc pracy i podaży pracy, zwłaszcza w przypadku osób o niskich dochodach. Lepsze wykorzystanie podatków bardziej sprzyjających wzrostowi gospodarczemu mogłoby też przyczynić się do stworzenia niezbędnej przestrzeni budżetowej i zwiększyć sprawiedliwość systemu podatkowego.
- (30) Zgodnie z art. 19 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/241 i kryterium 2.2 załącznika V do tego rozporządzenia plan odbudowy i zwiększania odporności zawiera obszerny zestaw wzajemnie wzmacniających się reform i inwestycji, które mają zostać wdrożone do 2026 r. Szybkie wdrożenie planu jest niezbędne ze względu na tymczasowy charakter Instrumentu, który obowiązuje do 2026 r. Realizacja planu odbudowy i zwiększania odporności Austrii jest na zaawansowanym etapie. Austria złożyła jeden wniosek o płatność, który odpowiada 44 kamieniom milowym i wartościom docelowym zawartym w planie i na podstawie którego w dniu 20 kwietnia 2023 r. dokonano płatności w łącznej wysokości 700 mln EUR. Realizacja planu po złożeniu pierwszego wniosku o płatność przebiega zgodnie z planem. Oczekuje się, że Austria złoży wniosek o zmianę kilku środków ze względu na obiektywne okoliczności, takie jak wzrost cen i niedobory w łańcuchu dostaw. Trwają również prace nad nowym rozdziałem REPowerEU; austriackie władze ściśle współpracują ze służbami Komisji w celu przedstawięcia go w najbliższym czasie. Szybkie włączenie nowego rozdziału REPowerEU do planu odbudowy i zwiększania odporności umożliwi finansowanie dodatkowych reform i inwestycji wspierających cele strategiczne Austrii w dziedzinie energii i zielonej transformacji. Systematyczne i skuteczne angażowanie władz lokalnych i regionalnych, partnerów społecznych i innych odpowiednich zainteresowanych stron pozostaje ważne dla pomyślnej realizacji planu odbudowy i zwiększania odporności, a także innych polityk gospodarczych i polityk zatrudnienia wykraczających poza zakres tego planu, aby zapewnić szerokie poczucie odpowiedzialności za cały program polityczny.

⁽¹⁵⁾ Liczba ta odnosi się do podsektora 1312 Europejskiego Systemu Rachunków 2010 (ESA).

- (31) W 2022 r. Komisja zatwierdziła wszystkie dokumenty programowe dotyczące polityki spójności Austrii. Szybkie wdrożenie programów polityki spójności z zapewnieniem komplementarności i synergii z planem odbudowy i zwiększania odporności, w tym rozdziałem REPowerEU, ma zasadnicze znaczenie dla przeprowadzenia zielonej i cyfrowej transformacji, zwiększenia odporności gospodarczej i społecznej oraz osiągnięcia zrównoważonego rozwoju terytorialnego w Austrii.
- (32) Oprócz wyzwań gospodarczych i społecznych uwzględnionych w planie odbudowy i zwiększania odporności oraz programach polityki spójności Austria mierzy się z szeregiem dodatkowych wyzwań, które dotyczą jej rynku pracy. Silny system ochrony socjalnej Austrii i szeroko zakrojone środki z zakresu polityki ograniczyły społeczne skutki pandemii COVID-19. Austria osiąga dobre wyniki w większości wymiarów Europejskiego filaru praw socjalnych, utrzymując się jednak pewnie przed wyzwaniami. Dotyczą one w szczególności niedostatecznego wykorzystania na rynku pracy potencjału kobiet, pracowników o niskich kwalifikacjach, pracowników starszych i osób ze środowisk migracyjnych. Jest to szczególnie problematyczne ze względu na niedobór pracowników z odpowiednimi umiejętnościami. Uwolnienie niewykorzystywanego potencjału tych grup mogłoby zmniejszyć presję na austriacki rynek pracy.
- (33) Chociaż wskaźnik zatrudnienia kobiet w Austrii jest wyższy niż średnia unijna, kraj ten zajmuje drugie miejsce pod względem wskaźnika zatrudnienia kobiet w niepełnym wymiarze czasu pracy. W 2022 r. ponad połowa austriackich kobiet pracowała w niepełnym wymiarze czasu pracy. Kobiety są też nieproporcjonalnie często zatrudnione w nisko opłacanych sektorach. Oznacza to, że istnieje znaczny potencjał zwiększenia pełnowymiarowego uczestnictwa kobiet w rynku pracy. Niewystarczająca podaż przystępnej cenowo i wysokiej jakości opieki nad dziećmi, zwłaszcza na obszarach wiejskich, utrudnia jednak aktywne uczestnictwo matek w rynku pracy. Austria ma jeden z najniższych wskaźników formalnej opieki nad dziećmi w wieku poniżej trzech lat w Unii – tylko 28 % dzieci w wieku poniżej trzech lat jest objętych formalną opieką nad dziećmi. Aby rozwiązać te problemy, kluczowe znaczenie ma zwiększenie oferty wysokiej jakości opieki nad dziećmi poprzez poprawę standardów jakości i zwiększenie dostępności oraz zachęcanie do zatrudnienia w pełnym wymiarze godzin, np. poprzez zachęty podatkowe. Włączenie większej liczby kobiet do pracy w pełnym wymiarze godzin mogłoby również pomóc w zniwelowaniu utrzymującego się w Austrii wysokiego zróżnicowania wynagrodzenia ze względu na płeć, a także wysokiego zróżnicowania emerytur ze względu na płeć, a jednocześnie rozwiązać problem niedoborów na rynku pracy.
- (34) Nadal istnieje potencjał poprawy integracji na rynku pracy kilku grup defaworyzowanych, w szczególności pracowników o niskich umiejętnościach i osób ze środowisk migracyjnych. Około 45 % osób długotrwale bezrobotnych w Austrii ukończyło co najwyżej szkołę średnią I stopnia. Osoby ze środowisk migracyjnych ogólnie znacznie rzadziej uczestniczą w rynku pracy niż rodowici mieszkańcy, a przyszłe poziomy dochodów dzieci w Austrii są często skorelowane z dochodami ich rodziców. Chociaż austriacki plan odbudowy i zwiększania odporności obejmuje środki mające na celu promowanie przekwalifikowania i podnoszenia kwalifikacji pracowników o niskich umiejętnościach i osób długotrwale bezrobotnych, środki te nie rozwiązują w pełni problemu niskiego uczestnictwa w rynku pracy osób ze środowisk migracyjnych i pracowników o niskich umiejętnościach. Aby zmniejszyć utrzymującą się w Austrii korelację między wynikami kształcenia rodziców i ich dzieci ⁽¹⁶⁾, należy zwiększyć dostępność wysokiej jakości wczesnej edukacji, całodziennej edukacji szkolnej i ulepszonej infrastruktury cyfrowej. W celu integracji niedawnych migrantów i innych grup defaworyzowanych szkoły mogłyby zapewnić lepszą indywidualną opiekę mentorską, zwiększyć dostępność nauki języka oraz skuteczniej wykorzystywać austriacki system przyuczania do zawodu. Jednocześnie zasadnicze znaczenie ma zapewnienie wystarczających możliwości uczenia się przez całe życie, aby dotrzeć do osób z grup defaworyzowanych we wszystkich grupach wiekowych.
- (35) Istnieje możliwość zwiększenia współczynnika aktywności zawodowej starszych pracowników, tj. osób w wieku 55–64 lata. Długookresowa tendencja do zwiększania uczestnictwa starszych pracowników w rynku pracy uległa ostatnio znacznemu spowolnieniu, a całkowity współczynnik aktywności zawodowej starszych pracowników jest niższy od unijnej średniej. Dostosowanie zadań pracowników do ich cyklu życia zawodowego i uwzględnienie potrzeb starzejących się osób będzie miało coraz większe znaczenie dla dłuższego utrzymania starzejącej się populacji na rynku pracy. Lepsze zachęty do podnoszenia rzeczywistego wieku przejścia na emeryturę, takie jak niższe opodatkowanie pracy lub mniejsze pozapłacowe koszty pracy dla osób, które dłużej pozostają na rynku pracy, sprzyjałyby zmniejszeniu niedoborów na austriackim rynku pracy.

⁽¹⁶⁾ Komisja Europejska, Monitor kształcenia i szkolenia, 2022, sprawozdanie krajowe dotyczące Austrii.

- (36) Rosyjska inwazja na Ukrainę ujawniła podatność Austrii na zagrożenia w zakresie bezpieczeństwa dostaw energii. Chociaż Austrii udało się zmniejszyć swoją zależność od importu gazu z Rosji, który w 2022 r. wyniósł 57 % całkowitego importu gazu, w porównaniu z 80 % w 2021 r., pozostaje on znacznie powyżej unijnej średniej. Aby zdwersyfikować swoje źródła energii, rząd wprowadził zachęty finansowe dla przedsiębiorstw do importu gazu ze źródeł innych niż rosyjskie i ustanowił strategiczną rezerwę gazu w 2022 r. Austria nadal stoi jednak przed poważnymi wyzwaniami związanymi z zapewnieniem bezpieczeństwa energetycznego. Kraj ten nadal nie ma jasno określonej ścieżki, która pozwoliłaby na całkowite uniezależnienie się od importu gazu z Rosji. Nadal istnieje ponadto niewykorzystany potencjał w zakresie produkcji i przesyłu gazów odnawialnych, takich jak wodór, zwłaszcza w sektorach i regionach narażonych na zakłócenia w dostawach.
- (37) W 2021 r. udział energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii końcowej wynosił w Austrii 36 %, czyli znacznie powyżej unijnej średniej. Aby osiągnąć cele klimatyczne Austrii, które obejmują osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2040 r., kraj ten musi jeszcze bardziej zwiększyć ten udział. Ustawa o wspieraniu energii ze źródeł odnawialnych z 2021 r., uwzględniona w planie odbudowy i zwiększania odporności, stworzyła ramy, które pomogą zwiększyć udział energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu energii elektrycznej. Celem reformy jest osiągnięcie do 2030 r. rocznej mocy wytwórczej energii elektrycznej w wysokości 27 TWh ze źródeł odnawialnych, co przyczyni się do osiągnięcia krajowego celu, jakim jest osiągnięcie 100 % zużycia energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych do tego roku, w porównaniu z obecnym poziomem 81 % odnotowanym w 2020 r. Dalszy rozwój odnawialnych źródeł energii nadal stoi jednak w obliczu wyzwań, takich jak czas trwania procedur zagospodarowania przestrzennego i wydawania zezwoleń, złożony podział kompetencji między rządami federalnymi i regionalnymi oraz kwestie kadrowe w administracji. Austria zrobiła pierwszy krok w kierunku wprowadzenia usprawnionej oceny oddziaływania na środowisko projektów dotyczących energii ze źródeł odnawialnych. Ponadto Austria mogłaby lepiej dostosować podział na strefy do swoich celów zielonej transformacji, rozwiązać problemy związane z personelem i zwiększyć inwestycje w infrastrukturę sieciową, np. magazynowanie, dystrybucję i przesył. Korzystne dla rozwoju odnawialnych źródeł energii byłoby również ustanowienie specjalnych obszarów przyspieszonego rozwoju odnawialnych źródeł energii (w szczególności w przypadku energii wiatrowej) z krótkimi i prostymi procedurami wydawania zezwoleń oraz uznanie energii ze źródeł odnawialnych za nadrzędny interes publiczny, zgodnie z ambitniejszymi celami w zakresie energii ze źródeł odnawialnych określonymi w pakiecie „Gotowi na 55” i w planie REPowerEU. Ponadto można by dokładniej przeanalizować możliwości dotyczące dodatkowych źródeł energii odnawialnej, takich jak energia geotermalna.
- (38) Zużycie gazu ziemnego w Austrii w okresie między sierpniem 2022 r. a marcem 2023 r. spadło o 19 % w porównaniu ze średnim zużyciem gazu w tym samym okresie w ciągu poprzednich pięciu lat, co przewyższa cel, jakim była redukcja o 15 %. Austria mogłaby kontynuować wysiłki na rzecz tymczasowego zmniejszenia zapotrzebowania na gaz do dnia 31 marca 2024 r. zgodnie z rozporządzeniem Rady (UE) 2022/1369⁽¹⁷⁾. Również podniesienie poziomu ambicji w zakresie efektywności energetycznej w sektorach budownictwa i przetwórstwa przemysłowego zmniejszyłoby zależność od paliw kopalnych. W długoterminowej strategii renowacji Austrii określono jasne kamienie milowe na 2050 r. i dąży się do osiągnięcia 80 % dekarbonizacji jej zasobów budowlanych. Plan odbudowy i zwiększania odporności ma też na celu stopniowe wycofywanie kotłów na paliwa kopalne w sektorze budowlanym i zastąpienie ich technologią grzewczą opartą na odnawialnych źródłach energii lub systemem ciepłowniczym. Cele Austrii w zakresie efektywności energetycznej na 2030 r. nie są jednak wystarczająco ambitne, aby osiągnąć cele pakietu „Gotowi na 55” i planu REPowerEU. Kwestia ta powinna zostać rozwiązana dzięki nowej ustawie o efektywności energetycznej, która to ustawa jest oczekiwana w 2023 r. i ma na celu zmniejszenie zużycia energii końcowej o 18 % do 2030 r. Ogólnie rzecz biorąc, Austria będzie musiała przyspieszyć inwestycje w gruntowną renowację budynków, zastąpienie paliw kopalnych ogrzewaniem ze źródeł odnawialnych oraz lepsze zarządzanie zużyciem energii poprzez cyfryzację użytkową (np. inteligentne liczniki i termostaty). Zasadnicze znaczenie będzie miało ponadto zwiększenie obecnego powolnego tempa termomodernizacji budynków. Terminowe wdrożenie ustawy o ogrzewaniu wykorzystującym energię ze źródeł odnawialnych – sztandarowej reformy austriackiego planu odbudowy i zwiększania odporności – będzie miało kluczowe znaczenie dla rozwiązania tego problemu.
- (39) Rozpoczęcie zielonej transformacji będzie również obejmować redukcję emisji w kilku sektorach, zwłaszcza emisji pochodzących z transportu, ponieważ sektory te mają znaczny potencjał w zakresie redukcji emisji. Austria jest obecnie znaczącym krajem tranzytu dla transalpejskiego transportu drogowego towarów. Pomimo szeregu inwestycji w zrównoważony transport w ramach austriackiego planu odbudowy i zwiększania odporności, dalsze ograniczenie emisji związanych z transportem, przy jednoczesnym rozwiązaniu problemu ubóstwa transportowego, będzie miało zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia neutralności klimatycznej. Kluczowe znaczenie będzie miało również opracowanie dodatkowych rozwiązań w zakresie transportu, takich jak połączenia lokalne i alternatywy dla korzystania z samochodów, zwłaszcza na obszarach wiejskich.

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Rady (UE) 2022/1369 z dnia 5 sierpnia 2022 r. w sprawie skoordynowanych środków zmniejszających zapotrzebowanie na gaz (Dz.U. L 206 z 8.8.2022, s. 1).

- (40) Niedobory siły roboczej i kwalifikacji w sektorach i zawodach kluczowych dla zielonej transformacji, w tym w dziedzinie wytwarzania, wdrażania i serwisowania technologii neutralnych emisyjnie, powodują wąskie gardła w procesie przejścia na gospodarkę neutralną dla klimatu. Wysokiej jakości systemy kształcenia i szkolenia, które reagują na zmieniające się potrzeby rynku pracy, oraz ukierunkowane środki w zakresie podnoszenia i zmiany kwalifikacji są kluczowe dla ograniczenia niedoborów kwalifikacji oraz promowania włączenia i realokacji siły roboczej. W celu uwolnienia niewykorzystanej podaży pracy środki te należy udostępnić zwłaszcza osobom najmocniej odczuwającym skutki zielonej transformacji oraz w sektorach i regionach najbardziej dotkniętych tą transformacją. W 2022 r. w Austrii odnotowano niedobory siły roboczej w 17 zawodach, które wymagają szczególnych umiejętności lub wiedzy na potrzeby zielonej transformacji, takich jak technicy budownictwa, dekarze i inżynierzy mechanicy. W ramach swojego planu dotyczącego zielonych miejsc pracy Austria wprowadziła platformę na rzecz zielonych miejsc pracy, aby pomóc w dopasowaniu popytu na pracę do podaży. Wdrożenie tego planu będzie miało kluczowe znaczenie dla zapewnienia terminowego przejścia na zieloną gospodarkę. W swoim „Planie działania na rzecz sprawiedliwej transformacji dotyczącym szkolenia i zmiany kwalifikacji” Austria określiła środki mające na celu zwiększenie liczby pracowników z odpowiednimi umiejętnościami w sektorze energii odnawialnej, zachęcanie do podnoszenia kwalifikacji siły roboczej i poprawę standardów edukacyjnych.
- (41) W świetle dokonanej przez Komisję oceny Rada przeanalizowała program stabilności na 2023 r., a jej opinia ⁽¹⁸⁾ znajduje odzwierciedlenie w zaleceniu 1.
- (42) W świetle bliskich powiązań między gospodarkami państw członkowskich strefy euro oraz z uwagi na ich wspólny wkład w funkcjonowanie unii gospodarczej i walutowej Rada zaleciła, by państwa członkowskie strefy euro podjęły działania, w tym za pośrednictwem planów odbudowy i zwiększania odporności, mające na celu (i) utrzymanie długookresowej zdolności do obsługi długu i powstrzymanie się od szerokiego wsparcia popytu zagregowanego w 2023 r., lepsze ukierunkowanie środków fiskalnych służących łagodzeniu skutków wysokich cen energii oraz zastanowienie się nad odpowiednimi sposobami wycofania wsparcia, gdy zmniejszy się presja związana z cenami energii; (ii) utrzymanie wysokiego poziomu inwestycji publicznych oraz promowanie inwestycji prywatnych, aby wspierać zieloną i cyfrową transformację; (iii) wspieranie dynamiki płac, która łagodzi spadek siły nabywczej przy jednoczesnym ograniczeniu efektu drugiej rundy w odniesieniu do inflacji, dalsze udoskonalanie aktywnej polityki rynku pracy i rozwiązanie problemu niedoboru kwalifikacji; (iv) poprawę otoczenia działalności gospodarczej oraz zapewnienie, by wsparcie w dziedzinie energii dla przedsiębiorstw było racjonalne pod względem kosztów, tymczasowe i ukierunkowane na rentowne przedsiębiorstwa oraz utrzymało zachęty do zielonej transformacji oraz (v) zachowanie stabilności makrofinansowej i monitorowanie ryzyka, a jednocześnie kontynuację prac nad dokończeniem budowy unii bankowej. W przypadku Austrii zalecenia 1, 2, 3 i 4 przyczyniają się do realizacji pierwszego, drugiego i trzeciego zalecenia dla strefy euro, przedstawionych w zaleceniu dla strefy euro na 2023 r.,

NINIEJSZYM ZALECA Austrii podjęcie w latach 2023 i 2024 działań mających na celu:

1. Wycofanie obowiązujących nadzwyczajnych środków wsparcia w dziedzinie energii i wykorzystanie uzyskanych w ten sposób oszczędności do zmniejszenia deficytu publicznego jak najszybciej w latach 2023 i 2024. Gdyby ponowne podwyżki cen energii wymagały wdrożenia nowych środków wsparcia lub dalszego stosowania obecnych środków wsparcia, zapewnienie, by takie środki wsparcia były ukierunkowane na ochronę gospodarstw domowych i przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji, były możliwe do udźwignięcia przez budżet i utrzymywały zachęty do oszczędzania energii.

Zapewnienie rozważnej polityki fiskalnej, w szczególności poprzez ograniczenie nominalnego wzrostu wydatków pierwotnych netto finansowanych z zasobów krajowych do nie więcej niż 4,6 % w 2024 r. ⁽¹⁹⁾.

Utrzymanie inwestycji publicznych finansowanych z zasobów krajowych i zapewnienie skutecznej absorpcji dotacji w ramach Instrumentu i innych funduszy unijnych, w szczególności w celu wspierania zielonej i cyfrowej transformacji.

W okresie po 2024 r. kontynuowanie średniookresowej strategii fiskalnej polegającej na stopniowej i zrównoważonej konsolidacji, w połączeniu z inwestycjami i reformami prowadzącymi do wyższego zrównoważonego wzrostu, aby osiągnąć ostrożną sytuację fiskalną w średnim okresie.

Zapewnienie adekwatności i stabilności fiskalnej systemu opieki długoterminowej oraz stabilności fiskalnej systemu opieki zdrowotnej. Uproszczenie i racjonalizację relacji i kompetencji fiskalnych na wszystkich szczeblach administracji państwowej oraz dostosowanie zadań w zakresie finansowania i wydatkowania. Poprawę struktury podatkowej, by wspierać trwałe wzrost gospodarczy sprzyjający włączeniu społecznemu.

⁽¹⁸⁾ Na podstawie art. 5 ust. 2 rozporządzenia Rady (WE) nr 1466/97.

⁽¹⁹⁾ Co zgodnie z szacunkami odpowiada rocznej korekcie strukturalnego salda budżetowego w wysokości co najmniej 0,3 % PKB w 2024 r., jak opisano w motywie 23.

2. Utrzymanie stałego tempa wdrażania planu odbudowy i zwiększania odporności oraz szybkie sfinalizowanie rozdziału REPowerEU w celu szybkiego rozpoczęcia jego wdrażania. Szybkie wdrożenie programów polityki spójności z zapewnieniem ścisłej komplementarności i synergii z planem odbudowy i zwiększania odporności.
3. Zwiększenie udziału kobiet, w tym poprzez poprawę jakości usług opieki nad dziećmi, oraz udziału pracowników starszych w rynku pracy. Poprawę wyników na rynku pracy w odniesieniu do grup defaworyzowanych, takich jak poszukujące pracy osoby o niskich umiejętnościach i osoby ze środowisk migracyjnych, w tym poprzez podniesienie poziomu ich umiejętności podstawowych.
4. Zmniejszenie ogólnej zależności od paliw kopalnych i dywersyfikację źródeł dostaw gazu w celu znacznego zmniejszenia zależności od Rosji. Przyspieszenie wdrażania energii ze źródeł odnawialnych i niezbędnej infrastruktury, w szczególności poprzez uproszczenie procedur wydawania zezwoleń i wprowadzenie specjalnych obszarów przyspieszonego rozwoju odnawialnych źródeł energii. Poprawę efektywności energetycznej. Ograniczenie emisji, w szczególności w sektorze transportu. Wzmożenie wysiłków w ramach polityki mających na celu zapewnienie i nabywanie umiejętności i kompetencji potrzebnych do zielonej transformacji.

Sporządzono w Brukseli dnia 14 lipca 2023 r.

W imieniu Rady
N. CALVIÑO SANTAMARÍA
Przewodnicząca
